

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა № 99

23.09.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: 1100 მ³ ტევადობის ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“; ქ. თბილისი, ისანი-სამგორის რაიონი, 300 არაგველის ქ. №24

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, სადგურ ლილოს მიმდებარე ტერიტორია

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 24.07.2019

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „წარმოების ეკოლოგია“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მიერ წარმოდგენილია, 1100 მ³ ტევადობის ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

საპროექტო ტერიტორიად შერჩეულია ქ. თბილისში, სადგურ ლილოს მიმდებარედ არსებული 37096 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი (ს/კ 01.19.15.005.061), რომელიც შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ საკუთრებაშია. აღნიშნული მიწის ნაკვეთიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 120 მეტრით, საპროექტო ტერიტორიას სამხრეთიდან ესაზღვრება სარკინიგზო ხაზი, ხოლო 200 მეტრში მდებარეობს ნავთობპროდუქტების საცავი. საპროექტო ტერიტორიაზე ფუნქციონირებდა შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ 3000 მ³ ტევადობის ბიტუმსაცავი, რომელზეც გაცემული „ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვის მინისტრის 2011 წლის 27 ივლისის №ი-119 ბრძანება, შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ 25 ივნისის (N9163) განცხადების საფუძველზე გამოცხადდა ძალადაკარგულად (საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება N 2-707 - 24/07/2019).

დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობას. სარეზერვუარო პარკი განკუთვნილი იქნება გათხევადებული აირის მიღების, შენახვისა და რეალიზაციისთვის. რეზერვუარების საპროექტო ჯამური მოცულობა შეადგენს 1100 მ³-ს, ხოლო სარეზერვუარო პარკის საპროექტო ტვირთბრუნვაა

50000 მ³ გათხევადებული აირი წელიწადში. ობიექტზე დაგეგმილია 11 ლითონის ჰორიზონტალური (ცილინდრული ფორმის) რეზერვუარის განთავსება. ყველა რეზერვუარი აღჭურვილი იქნება საჭირო მოწყობილობების კომპლექტით (ავარიული სასუნთქი არმატურა, სანათური, სხვადასხვა ხელსაწყოები, მეხამრიდები, დამიწების საშუალებები და სხვ.) რეზერვუარების სამუშაო წნევაა 1,6 მპა (16 კგ/სმ²) და მიეკუთვნება II კლასს. უსაფრთხოების მიზნით თხევადი აირის მიღებისას რეზერვუარების ზედა ნაწილი დარჩება თავისუფალი, თხევადი ფაზის გაფართოების შემთხვევაში (გარე ტემპერატურის ცვლილება) ავარიული სიტუაციების პრევენციისთვის.

სარეზერვუარო პარკი აღჭურვილი იქნება:

- ჩამოსასხმელი ესტაკადით;
- ცისტერნებით, სადაც მოხდება თხევადი აირის მიღება და რეზერვუარებში განთავსება;
- სატუმბი-საკომპრესორო და ამცხები დანადგარებით;
- მძიმე ნარჩენების ჩამოსასხმელი (მძიმე ნარჩენების მოშორებისთვის) განყოფილებით;
- თხევადი აირის და ორთქლის ფაზის მილსადენებით;
- დამხმარე სათავსოებით.

რკინიგზის ცისტერნიდან გათხევადებული აირის ჩამოსხმისთვის გამოყენებული იქნება ჩამოსასხმელი ესტაკადა. დასაცლელი ცისტერნიდან გათხევადებული აირის ჩამოსხმა მოხდება თვითდენით (საკმარისი წნევის პირობებში) და სპეციალური კომპრესორით (არასაკმარისი წნევის შემთხვევაში). გათხევადებული აირის ჩამოსხმისას ცისტერნის დაცლის ხარისხის შემოწმება მოხდება წნევის სიდიდით ან საკონტროლო (სადრენაჟო) მილების საშუალებით. რეზერვუარები აღჭურვილი იქნება ავარიული ჰაერგამშვები სისტემებით (გადამგდები სარქველებით). სარეზერვუარო პარკის ტერიტორია მოწყობილი იქნება სითხეგაუმტარი ბეტონის ფენით.

რეზერვუარებიდან გათხევადებული აირით ავტოცისტერნების შესავსებად გამოიყენება ტუმბოები და ამიაკური კომპრესორები, რომლის დანიშნულებაცაა თხევადი აირის ორთქლის გამოწოვა (წნევის დაწევისათვის) ან ორთქლის ფაზის მიწოდება (წნევის გადიდებისათვის).

ობიექტზე დაგეგმილია შიდა საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა, რომელიც მიერთებული იქნება ქ. თბილისის საკანალიზაციო ქსელთან. ობიექტზე სახანძრო უსაფრთხოებისთვის დაგეგმილია წყლის შესანახი რეზერვუარის მოწყობა. სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ქ. თბილისის საკანალიზაციო ქსელში. საწარმოო-სანიაღვრე წყლები (ჩამოსასხმელი ესტაკადების ტერიტორიიდან, რეზერვუარების პარკიდან, სატუმბი სადგურიდან და სხვა ტექნოლოგიური ობიექტებიდან მიღებული და ატმოსფერული ნალექების შედეგად წარმოქმნილი წყლები) შეიკრიბება სპეციალურ მილსადენებში და რკინაბეტონის ლარებში, საიდანაც ჩაედინება მიწისქვეშა სალექარში. აღნიშნული სალექარის გავლის შემდეგ ჩამდინარე წყლები მოხვდება მიწისქვეშა გამწმენდ ნაგებობაში და გაწმენდის შემდეგ ჩაშვებული იქნება მუნიციპალურ სანიაღვრე სისტემაში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად პროექტით გათვალისწინებული ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობა მოქმედი

ხანძარსაწინააღმდეგო ნორმების შესაბამისად. სკოპინგის შესაბამის თავში განსაზღვრულია ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები.

საქმიანობის შედეგად ატმოსფერული ჰაერში ადგილი ექნება მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევას. გარემოს უმთავრესი დამაბინძურებელი წყაროებია: გათხევადებული აირის რეზერვუარები; საწვავის მიღება-გაცემის და სატუმბი-საკომპრესორო სადგურები; სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა მახასიათებლები, რომლის მიხედვით ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა მეთანი, ბუტანი, პროპანი და ეთილმერკაპტანები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, მიმდინარე წლის 19 აგვისტოს სამგორის რაიონის გამგეობის შენობაში სამინისტროს ორგანიზებით გაიმართა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს “სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის” და შპს „წარმოების ეკოლოგიის“ წარმომადგენლები. საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით მოსახლეობის მხრიდან შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები არ შემოსულა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიშში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების

ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;

- ტერიტორიის GPS კოორდინატები;
- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე;
- ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
- ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა, ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი;
- საპროექტო რეზერვუარების ტიპები და ზუსტი მოცულობები („ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მე-11 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად ნავთობის ბაზის ტერიტორიაზე რეზერვუარების განთავსება გათვალისწინებული უნდა იქნეს ჯგუფების მიხედვით შესაბამისი სტანდარტების მოთხოვნათა დაცვით);
- საკომპრესო-სატუმბო სადგურების დეტალური აღწერა;
- გათხევადებული აირის ჩამოსასხმელი ესტაკადის დეტალური აღწერა;
- ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) მიღება-გაცემის გეგმა-გრაფიკი, მიღება-გაცემის დეტალური აღწერა (ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის სადგურების დეტალური აღწერა);
- ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) ტრანსპორტირების სქემა;
- ობიექტზე დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა;
- ხანძარსაწინააღმდეგო რეზერვუარის დაზუსტებული მოცულობა და განთავსების ადგილი;
- გამწმენდი ნაგებობების (დანადგარების / სალექარის) დეტალური აღწერა (სქემა; გამწმენდის ტიპი; პარამეტრები; გამწმენდის ეფექტურობა). ტექნოლოგიურ პროცესში გათვალისწინებული სალექარების აღწერა (მოწყობის გეგმა);
- ობიექტის წყალმომარაგება;
- სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე სამეურნეო-ფეკალური და სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
- ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მართვის საკითხები, მათ შორის ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებით;
- სარეზერვუარო პარკის შემოზვინვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- საპროექტო ტერიტორიის სიტუაციური სქემა, ინფორმაცია არსებული ბიტუმსაცავი რეზერვუარების და მათი სადემონტაჟო სამუშაოების საჭიროების შესახებ;
- გზშ-ის ანგარიშში საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის #65 დადგენილებით დამტკიცებული „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ მოთხოვნების გათვალისწინება;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);

- სარეზერვუარო პარკის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების ჩაშვების შესახებ, სანიაღვრე ქსელის მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- სარეზერვუარო პარკის დეტალური აღწერა თანდართული სქემით;
- საწარმოს გენერალური გეგმა;

4.1 სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა;
- ბანაკის განთავსების ადგილის პოლიგონის GPS კოორდინატები და ფართობი;
- წყალმომარაგების პროექტის აღწერა (შესაბამისი ნახაზებით);

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საპროექტო ტერიტორიის რელიეფი და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; გრუნტის წყლების დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით ტერიტორიის შესაბამისი მოპირკეთების საკითხი (ჰიდროსაიზოლაციო ფენის აღწერა);
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კულტურული ზემოქმედება. საქმიანობის განხორციელების ზონაში არსებული საწარმოების ემისიების, საანგარიშო წერტილების განსაზღვრა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;

- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს “სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის” მიერ წარმოდგენილ ქ. თბილისში, 1100 მ³ ტევადობის ნავთობპროდუქტების (გათხევადებული აირის) საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიშში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.